

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ตามที่ได้มีการศึกษาลักษณะของกฎหมายพิจารณาคดี แนวคิดและวิวัฒนาการเกี่ยวกับกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญากรรม รวมถึงหลักการนำวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้กับวิธีพิจารณาความอาชญากรรมและหลักการร้องขอคืนในวิธีพิจารณาความอาชญากรรมของต่างประเทศและประเทศไทย ตลอดจนได้วิเคราะห์สภาพปัญหาทางกฎหมายของการนำหลักการร้องขอคืนตามกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับ โดยอนุโลมในวิธีพิจารณาความอาชญากรรมของประเทศไทย มีบทสรุปและข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 บทสรุป

กฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญากรรมเป็นกฎหมายว่าด้วยการกำหนดขั้นตอนวิธีการที่บุคคลภายนอกจะเสนอคดีหรือเรื่องของตนต่อศาลและเป็นกลไกในการควบคุมและตรวจสอบการใช้ดุลพินิจของผู้ใช้อำนาจตุลาการ เพื่อให้ได้มาซึ่งความยุติธรรม หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นกฎหมายที่ประกอบด้วยกฎเกณฑ์ที่บังคับหรืออนุญาตให้คู่ความและศาลปฏิบัติตามเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาคดี และแม้ว่าวิธีพิจารณาความอาชญากรรมต่างๆ จะมีรายละเอียดแตกต่างกัน แต่หลักการพื้นฐานทั่วไปที่ทุกระบบวิธีพิจารณาความอาชญากรรมต้องมี คือ หลักการค้นหาความจริง หลักการฟังความทุกฝ่าย หลักการพิจารณาคดีโดยเปิดเผย หลักการพิจารณาคดีโดยรวดเร็ว โดยในคดีแพ่งเป็นข้อพิพาทที่เกิดขึ้นระหว่างเอกชนกับเอกชน ซึ่งกฎหมายแพ่งถือว่าคู่ความที่เป็นเอกชนทั้งสองฝ่ายมีฐานะเท่าเทียมกัน กฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญากรรมจึงเป็นเครื่องมือหรือวิธีการเยียวยาแก้ไขความเสียหายหรือความข้อแย้งที่เกิดขึ้นจากการที่เอกชนมีความสัมพันธ์กันในทางแพ่ง โดยการให้สิทธิเท่าเทียมกันในการต่อสู้คดีระหว่างคู่ความ และการจัดสรรแบ่งอำนาจหน้าที่ในการดำเนินคดีระหว่างคู่ความกับศาล ส่วนกฎหมายปกครองเป็นกรณีที่รัฐได้กำหนดกฎเกณฑ์ขึ้นบังคับเกี่ยวกับการใช้อำนาจของตนเอง และเป็นกฎหมายที่กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับเอกชน โดยนิติสัมพันธ์นั้นมีลักษณะไม่เสมอภาค กฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญากรรมจึงเป็นมาตรการหรือวิธีการของศาลในการดำเนินการตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างผลประโยชน์

ของรัฐกับความเสียหายของเอกชนซึ่งต้องได้รับความคุ้มครองจากการใช้อำนาจของฝ่ายปกครอง กฎหมายวิธีพิจารณาความทั้งสองดังกล่าว จึงมีลักษณะที่แตกต่างกันเป็นเอกเทศ ทั้งนี้ ก็เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันนั่นเอง แต่อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติแล้วจะพบว่า มีหลายเรื่องหลายกรณีในบทบัญญัติของกฎหมายวิธีพิจารณาคดีปกครองที่บัญญัติให้นำกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับ ซึ่งจากการศึกษาลักษณะของการนำวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้ในวิธีพิจารณาคดีปกครอง ในคดีปกครองของสาธารณรัฐฝรั่งเศส หลักเกณฑ์ที่ใช้ตั้งแต่เริ่มต้นคดี การดำเนินการชั้นแสวงหาข้อเท็จจริง และการพิพากษาคดีจะไม่ใช้หลักเกณฑ์เดียวกับหลักเกณฑ์ที่ใช้ในศาลยุติธรรม ซึ่งถือได้ว่าเป็นเอกเทศของกฎหมายปกครองได้รับการยืนยันโดยวิธีพิจารณาความ จึงไม่สามารถนำมาใช้ได้โดยสารบัญญัติเช่นกัน ดังนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งจึงไม่สามารถนำมาใช้ได้โดยอัตโนมัติในคดีปกครอง โดยในปัจจุบันพบว่า มีเพียงบางส่วนของวิธีพิจารณาความแพ่งเท่านั้นที่ได้ถูกนำมาใช้ในคดีปกครอง ซึ่งจะต้องมีบทบัญญัติของกฎหมาย หรือมีแนวคำพิพากษาของศาลปกครองระบุให้นำมาใช้ไว้อย่างชัดเจน รวมถึงคำพิพากษาของสภาแห่งรัฐก็ได้้นำแนวทางแก้ไขปรับปรุงเล็กน้อยให้เหมาะสมขึ้น ส่วนสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี มุ่งคุ้มครองสิทธิของปัจเจกบุคคลในคดีปกครอง วิธีพิจารณาคดีปกครองจึงมีขึ้นเพื่อความมุ่งหมายของผลประโยชน์ส่วนรวมในส่วนที่เกี่ยวกับหลักความชอบด้วยกฎหมายของฝ่ายปกครอง ในกรณีที่กฎเกณฑ์วิธีพิจารณาในศาลปกครองไม่ได้บัญญัติเอาไว้เป็นการเฉพาะ ย่อมต้องนำกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม สำหรับประเทศไทยมีการนำวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้ในวิธีพิจารณาคดีปกครองทั้งการนำมาใช้ในลักษณะการบัญญัติไว้โดยตรง และการนำมาใช้ในลักษณะบัญญัติไว้เป็นบทอนุโลม โดยเฉพาะเรื่องหลักการร้องสอดเข้ามาในคดีปกครองของประเทศไทย ตามข้อ 78 ของระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2543 กำหนดว่า บุคคลภายนอกซึ่งมิใช่คู่กรณีอาจเข้ามาเป็นคู่กรณีได้ด้วยการร้องสอด ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา 57 และมาตรา 58 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม การบัญญัติกฎหมายในลักษณะบทอนุโลมเช่นนี้ ด้วยเหตุที่ผู้บัญญัติกฎหมายเข้าใจว่าบทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวมีหลักเกณฑ์และองค์ประกอบเช่นเดียวกัน จึงมีการบัญญัติให้นำกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้เท่าที่จะทำได้ โดยมีได้บัญญัติถึงขั้นตอนและรายละเอียดไว้อย่างชัดเจนดังเช่นการนำกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาบัญญัติไว้โดยตรงในวิธีพิจารณาคดีปกครอง แต่โดยที่หลักเกณฑ์และองค์ประกอบในเรื่องการร้องสอดในคดีแพ่งซึ่งข้อพิพาทเป็นเรื่องของเอกชนกับเอกชน และเป็นการใช้สิทธิของคู่กรณีตามกฎหมาย โดยอยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาค บุคคลภายนอกที่จะร้องสอดเข้ามาได้ตามกฎหมายย่อมได้แก่บุคคลที่เห็นว่าเป็นการจำเป็นเพื่อยังให้ได้รับความรับรอง คุ้มครอง หรือบังคับตามสิทธิของตนที่มีอยู่หรือบุคคลที่มีส่วนได้เสียตาม

กฎหมายในผลแห่งคดี ในขณะที่คดีปกครองเป็นเรื่องของการใช้อำนาจตามกฎหมายซึ่งมีผลกระทบต่อบุคคลในลักษณะที่เป็นการให้สิทธิหรือการจำกัดสิทธิซึ่งต้องพิจารณาประสานคุณภาพระหว่างส่วนได้เสียของบุคคลกับประโยชน์สาธารณะ และยังคงคำนึงถึงผลกระทบจากการใช้อำนาจตามกฎหมายดังกล่าวที่มีต่อบุคคลภายนอก การกำหนดตัวผู้มีสิทธิร้องสอดในคดีปกครองจึงย่อมมีลักษณะที่แตกต่างจากคดีแพ่ง หากให้มีการนำบทบัญญัติเรื่องการร้องสอดในวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้โดยอนุโลม อาจไม่สอดคล้องกับระบบวิธีพิจารณาคดีปกครอง กรณีจะก่อให้เกิดปัญหาจากการที่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากคดีไม่สามารถเข้ามาในคดีได้

จากที่กล่าวมาในบทที่แล้วถึงสภาพปัญหาของการนำหลักการร้องสอดตามกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลมในวิธีพิจารณาคดีปกครอง มีปัญหาความไม่สอดคล้องของการนำหลักการร้องสอดตามกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลมในวิธีพิจารณาคดีปกครองทั้งในกรณีการร้องสอดเข้ามาด้วยความสมัครใจและการร้องสอดโดยถูกหมายเรียกให้เข้ามาในคดี ซึ่งกรณีที่มีการร้องสอดเข้ามาด้วยความสมัครใจ ศาลปกครองมีแนวทางวินิจฉัยว่าผู้ที่ร้องสอดเข้ามาในคดีปกครองได้ จะต้องเป็นผู้ที่ถูกระทบกระเทือนหรือถูกบังคับโดยคำพิพากษาในคดีโดยตรง เมื่อเปรียบเทียบกับคดีแพ่งแล้วเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ของบุคคลเป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งมีบทบัญญัติรับรองสิทธิตามกฎหมายของเอกชนไว้หลายประการ หากมีข้อพิพาทระหว่างเอกชนด้วยกันเอง ก็สามารถนำคดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาลยุติธรรม โดยขอให้ศาลรับรอง คู่ครอง หรือบังคับตามสิทธิของคู่กรณีตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยวินิจฉัยว่าใครมีสิทธิดีกว่ากัน ในขณะที่คดีปกครองเป็นข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใช้อำนาจทางปกครองกับประชาชนซึ่งความสัมพันธ์มีลักษณะที่ไม่เท่าเทียมกัน ประกอบกับอำนาจในการพิจารณาคดีปกครอง ศาลปกครองเพียงตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายปกครอง หากเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลปกครองมีอำนาจเพิกถอนการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้น แต่ไม่อาจออกคำสั่งบังคับบุคคลภายนอกได้ การนำเงื่อนไขตามบทบัญญัติมาตรา 57 และมาตรา 58 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งเป็นวิธีพิจารณาคดีที่ใช้บังคับกับความสัมพันธ์ระหว่างเอกชนกับเอกชนซึ่งมีกฎหมายบัญญัติรับรองสิทธิตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับในคดีปกครอง ทำให้ศาลปกครองตีความกฎหมายในลักษณะที่จำกัดอำนาจดุลพินิจของศาล เพราะแม้ศาลจะเห็นว่า บุคคลภายนอกดังกล่าวอาจจะได้รับผลกระทบจากคดี แต่เมื่อผู้ร้องสอดมีคำขอที่ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาของศาลปกครอง ศาลก็ไม่รับคำร้องสอดไว้พิจารณา เช่นนี้ การนำเงื่อนไขในการร้องสอดตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้ในวิธีพิจารณาคดีปกครอง จึงทำให้บุคคลภายนอกซึ่งไม่ได้เข้ามาในคดีตั้งแต่ต้นถูกตัดสิทธิในการร้องสอดเข้ามาใน

คดีปกครองได้ ส่วนการร้องสอดโดยถูกหมายเรียกให้เข้ามาในคดี มีปัญหาที่ต้องพิจารณาว่า เมื่อ บทบัญญัติในเรื่องการร้องสอดในมาตรา 57 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ให้สิทธิ บุคคลภายนอกเข้ามาในคดี เพื่อประโยชน์ที่จะให้ข้อพิพาทระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องกันและยัง ไม่ได้เข้ามาในคดีนั้น ได้เข้ามาในคดีเพื่อที่จะพิจารณาไปในคราวเดียวกัน แต่หากไม่มีคดีเดิมหรือ เนื่องด้วยผู้ฟ้องคดีไม่มีอำนาจฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีนั้นแล้ว คู่กรณีจะขอให้ศาลเรียกผู้ถูกฟ้องคดีที่ถูกต้อง เข้ามาในคดีได้หรือไม่ จากการศึกษาหลักการพื้นฐานในคดีแพ่งซึ่งใช้วิธีพิจารณาในระบบกล่าวหา ศาลยุติธรรมมักจะเคร่งครัดกับการพิจารณาหลักเกณฑ์การร้องสอด โดยเห็นว่า การร้องสอดตาม มาตรา 57 ไม่ใช่บทบัญญัติที่มีไว้เพื่อใช้ในกรณีที่มีการฟ้องผิดตัว หากมีการฟ้องผิดตัวก็ไม่น่าจะเข้า หลักเกณฑ์ดังกล่าว ทั้งนี้ เนื่องจากวิธีพิจารณาความแพ่งใช้ระบบกล่าวหา ซึ่งศาลต้องวางตัวเป็น กลางในการดำเนินกระบวนการพิจารณา ไม่มีอำนาจเปลี่ยนแปลงหรือกำหนดตัวผู้ถูกฟ้องคดีเพิ่มเติมโดย ให้เข้ามาเป็นผู้ร้องสอดได้ ดังนั้น หลักในเรื่องการร้องสอดในคดีแพ่งจึงต้องปรากฏว่าในคดี ดังกล่าวมีตัวผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีเป็นคู่ความครบถ้วนสมบูรณ์เสียก่อน ศาลจึงจะเรียก บุคคลภายนอกเข้ามาเป็นผู้ร้องสอดได้ เนื่องจากศาลไม่มีอำนาจกำหนดตัวผู้ถูกฟ้องคดีใหม่ให้ แตกต่างไปจากความประสงค์ของคู่กรณี แต่ในคดีปกครอง ซึ่งมีวิธีพิจารณาที่เรียบง่ายและศาลมี บทบาทในการแสวงหาข้อเท็จจริงตามระบบไต่สวน หากศาลพิจารณาคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีแล้วเห็น ว่า ผู้ฟ้องคดีประสงค์จะฟ้องหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ใช้อำนาจตามกฎหมาย เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย แต่ไม่ได้ฟ้องหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ ที่ถูกต้องหรือฟ้องผิดตัว ศาลมีอำนาจกำหนดตัวผู้ถูกฟ้องคดีได้เอง โดยมีแนวทางพิจารณากำหนด จากคำฟ้องของผู้ฟ้องคดี หรือจากการให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องที่ ปรากฏชื่อในคำฟ้องทำคำชี้แจงก่อนสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณา และในกรณีที่ศาลปกครองเห็นว่ามี หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายกับเหตุพิพาทอีก ศาลนำที่จะ เรียกหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้ามาในคดีโดยอาศัยอำนาจตามข้อ 78 แห่ง ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2543 เนื่องจากเงื่อนไขในการนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ถือเป็นปัญหาอันเกี่ยวข้องกับความสะดวกเรียบร้อย ของประชาชน หากศาลปกครองไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาคดีด้วยเหตุที่ว่าผู้ฟ้องคดีระบุตัวผู้ถูกฟ้องคดี ไม่ถูกต้อง ก็จะมีปัญหาเกี่ยวกับเงื่อนไขการฟ้องคดี เพราะหากจะให้ผู้ฟ้องคดีไปฟ้องเป็นคดีใหม่ อาจเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีได้ นอกจากนี้ ยังมีข้อพิจารณาเกี่ยวกับลักษณะ ของข้อพิพาทในคดีปกครองซึ่งเกิดจากการกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เป็นเหตุพิพาทนั้น เป็นการกระทำตามกฎหมายในฐานะผู้ใช้อำนาจแทนรัฐ การระงับข้อพิพาทที่ เกิดขึ้นจากการกระทำดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็น การออกกฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใด ก็โดยการ

ยกเลิกหรือเพิกถอนกฎ คำสั่ง หรือการกระทำนั้นแต่จะไม่มีผลกระทบโดยตรงต่อตัวเจ้าหน้าที่ซึ่งในทางทฤษฎีนั้น สิ่งที่ถูกฟ้องให้เพิกถอน คือ ตัวคำสั่ง ไม่ใช่ตัวเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่เป็นผู้ออกคำสั่ง เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานเป็นเพียงผู้ที่ต้องมาชี้แจงหรือให้เหตุผลประกอบการพิจารณาของศาลเท่านั้น เนื่องจากเป็นผู้ที่รู้เรื่องดังกล่าวดี การที่ศาลกำหนดตัวผู้ถูกฟ้องคดีใหม่ซึ่งไม่ใช่บุคคลที่ผู้ฟ้องคดีระบุมาในคำฟ้องนั้น จึงไม่ได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ถูกฟ้องคดีเดิมแต่อย่างใด ดังนั้น หากศาลปกครองเคร่งครัดกับการกำหนดตัวผู้ถูกฟ้องคดี ก็จะเป็นการตัดสิทธิในการเข้ามาในคดีของบุคคลภายนอก และไม่สอดคล้องกับวิธีพิจารณาคดีปกครองที่ใช้ระบบไต่สวน ซึ่งจากการศึกษาหลักการร้องสอดในวิธีพิจารณาคดีปกครองของสาธารณรัฐฝรั่งเศส ศาลปกครองฝรั่งเศสได้กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการร้องสอดในคดีปกครองว่า บุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่ผู้ฟ้องคดีหรือผู้ถูกฟ้องคดี อาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อเข้ามาเป็นคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้ขึ้นอยู่กับประเภทคดี โดยมีเงื่อนไขว่า ในกรณีที่เป็นคดีประเภทที่ศาลมีอำนาจเต็ม (plein contentieux) ผู้ที่จะเข้ามาเป็นคู่ความในคดีต้องพิสูจน์ให้ศาลเห็นว่า สิทธิของตนอาจจะถูกกระทบกระเทือนจากคำพิพากษาของศาล ส่วนในคดีเพิกถอนการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย (excès de pouvoir) หากผู้นั้นประสงค์เข้ามาเป็นผู้ฟ้องคดีจะต้องแสดงให้ศาลเห็นว่าตนมีความเกี่ยวข้องเพียงพอกับการขอให้ยกเลิกคำสั่งทางปกครองที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี ในส่วนกรณีที่ประสงค์เข้ามาเป็นผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องแสดงให้เห็นว่าตนมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องที่จะให้คำสั่งทางปกครองที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนั้นยังคงใช้บังคับได้ต่อไป ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นการกำหนดเงื่อนไขและสิทธิของผู้ร้องสอดในคดีปกครองโดยเฉพาะซึ่งแตกต่างจากคดีแพ่ง กรณีจึงน่าจะนำมาปรับใช้กับการกำหนดเงื่อนไขในการร้องสอดในคดีปกครองของไทย ซึ่งจะทำให้ลักษณะการร้องสอดเข้ามาในคดีสอดคล้องกับลักษณะคดีปกครองมากกว่าการนำเงื่อนไขในมาตรา 57 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับ

สำหรับปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจของศาลปกครองในการพิจารณาคำร้องสอดและการมีคำสั่งเรียกบุคคลภายนอกเข้ามาในคดีโดยการร้องสอด เป็นผลมาจากลักษณะข้อพิพาทในทางปกครองซึ่งแตกต่างจากคดีแพ่ง การพิจารณาเรื่องสิทธิในการร้องสอดเข้ามาในคดีปกครองย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะคดีปกครองแต่ละประเภท จากการศึกษาแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองไทยในคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 มีปัญหาว่า หากบุคคลภายนอกที่อาจได้รับผลกระทบจากการใช้อำนาจทางปกครองของฝ่ายปกครอง ไม่ได้เข้ามาในคดีของศาลปกครองชั้นต้น เมื่อมีการอุทธรณ์คำพิพากษาต่อศาลปกครองสูงสุด ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า ผลของคำพิพากษาอาจกระทบต่อบุคคลภายนอก

แต่ก็มีอาจเรียกให้เข้ามาในคดีได้ เพราะเงื่อนไขในการร้องสอดเข้ามาในคดี คือ คดีต้องอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้น ดังนี้ ย่อมก่อให้เกิดปัญหาในทางกฎหมายว่า บุคคลภายนอกที่ไม่ได้เข้ามาในคดีนี้จะผูกพันตามคำพิพากษาของศาลปกครองหรือไม่ประการใด เพราะการที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี ย่อมส่งผลกระทบต่อผู้ที่ได้รับประโยชน์จากคำสั่งทางปกครองนั้น ที่ไม่ได้เข้ามาในคดีตั้งแต่ต้นด้วยได้ เช่นในคดีพิพาทเกี่ยวกับการคัดเลือกและแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น เป็นต้น ส่วนคดีพิพาทตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (2) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 มีมูลเหตุที่พิพาทเกิดจากการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ซึ่งหน้าที่ดังกล่าว ต้องเป็นกรณีที่มีกฎหมายกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐอาจต้องกระทำการในลักษณะที่เป็น การจำกัดสิทธิของประชาชนตามที่กฎหมายบัญญัติให้อำนาจได้ การปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายปกครองดังกล่าว จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องมีส่วนได้รับผลกระทบจากการใช้อำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หากบุคคลภายนอกดังกล่าวไม่ได้เข้ามาในคดีเพื่อปกป้องสิทธิของตนหรือเพื่อเสนอข้อเท็จจริงว่าตนได้ปฏิบัติตามกฎหมายแล้ว หากการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายกับบุคคลภายนอกที่ไม่ได้เข้ามาในคดี กรณีก็จะทำให้เกิดข้อพิพาทขึ้นมาใหม่อีกได้ เป็นต้น ดังนั้น ศาลปกครองจึงควรที่จะต้องพิจารณาตั้งแต่ในชั้นรับคำฟ้องไว้พิจารณาว่า ผลของคำพิพากษาจะกระทบกระเทือนบุคคลใดบ้าง โดยมีแนวทางในการพิจารณาจากบทบัญญัติของกฎหมายในแต่ละเรื่องที่ให้อำนาจฝ่ายปกครองกระทำการต่างๆ ว่ามีผลบังคับให้บุคคลใดต้องกระทำการหรือละเว้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่ ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าศาลปกครองควรที่จะต้องใช้ดุลพินิจเรียกบุคคลภายนอกเข้ามาเป็นผู้ร้องสอดในคดีพิพาทเกี่ยวกับการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ โดยให้ถือว่าเป็นบทบังคับในวิธีพิจารณาคดีปกครองแต่อย่างใดก็ดี ในคดีพิพาทตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ลักษณะของคดีประเภทนี้เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งมิได้ทั้งการกระทำละเมิดและความรับผิดชอบอื่น โดยผลบังคับของคำพิพากษามุ่งที่จะคุ้มครองประโยชน์ของผู้เสียหายอันเนื่องมาจากการใช้อำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงอาจต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือต้องกระทำหรือละเว้นการกระทำที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี และเป็นการเฉพาะตัว หากบุคคลภายนอกประสงค์จะเข้ามาในคดี ศาลปกครองจึงควรนำหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามหลักความมีส่วนร่วมได้เสียในผลแห่งคดีตาม

มาตรา 57 (1) และ (2) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้โดยเคร่งครัด ทั้งนี้ ก็ด้วยเหตุที่ว่า การนำคดีมาฟ้องต่อศาลของคู่กรณีเป็นไปตามหลักความประสงค์ของคู่ความและหลักการไม่เปลี่ยนแปลงของรูปคดี แต่หากคู่กรณีที่อยู่ในคดีอยู่แล้วประสงค์จะขอให้ศาลเรียกบุคคลภายนอกเข้ามาร่วมรับผิดด้วย กรณีเช่นนี้ยังมีปัญหาที่ต้องพิจารณาว่าบุคคลภายนอกดังกล่าวที่ถูกศาลเรียกเข้ามาเป็นผู้ถูกฟ้องคดีด้วยนั้น หากบุคคลภายนอกนั้นไม่ใช่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องรับผิดชอบต่อผู้ฟ้องคดี ศาลจะมีคำพิพากษาบังคับให้ผู้นั้นซึ่งถือได้ว่าได้เข้ามาในคดีแล้วได้หรือไม่ และในคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (4) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 เมื่อพิจารณาผลของการที่บุคคลภายนอกจะเข้ามาในคดีโดยการร้องสอด ผู้ร้องสอดต้องผูกพันในผลของคำพิพากษาโดยอาจต้องรับผิดชอบตามคำพิพากษาคด้วย ซึ่งเป็นไปตามมาตรา 58 วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งที่บัญญัติว่า ในกรณีซึ่งมีผู้ร้องสอดเข้ามาเป็นคู่ความในคดีด้วย ไม่ว่าจะเป็กรณีที่ผู้ร้องสอดได้ร้องขอเข้ามาเป็นคู่ความร่วมเอง หรือผู้ร้องสอดถูกศาลหมายเรียกให้เข้ามาร่วม ผู้ร้องสอดย่อมจะต้องผูกพันตามคำพิพากษาหรือคำชี้ขาดคดีนั้นเช่นเดียวกับผู้ที่ตนเข้ามาเป็นคู่ความร่วม แต่เมื่อพิจารณามาตรา 58 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ที่กำหนดให้ผู้ร้องสอดที่ได้เข้าเป็นคู่ความตามมาตรา 57(1) และ (3) มีสิทธิเสมือนหนึ่งว่าตนได้ฟ้องหรือถูกฟ้องเป็นคดีเรื่องใหม่ ซึ่งโดยเฉพาะผู้ร้องสอดอาจนำพยานหลักฐานใหม่มาแสดง คัดค้านเอกสารที่ได้ยื่นไว้ถามค้านพยานที่ได้สืบมาแล้ว และคัดค้านพยานหลักฐานที่ได้สืบไปแล้วก่อนที่ตนได้ร้องสอด อาจอุทธรณ์ฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ และอาจได้รับหรือถูกบังคับให้ใช้ค่าฤชาธรรมเนียม จึงเป็นการรับรองสิทธิของผู้ร้องสอดตามมาตรา 57(1) คือ ผู้ที่ร้องขอเข้าไปในคดีด้วยความสมัครใจเพื่อให้ได้รับการรับรองคุ้มครองหรือบังคับตามสิทธิของตน และผู้ร้องสอดตามมาตรา 57(3) คือ ผู้ที่ถูกศาลหมายเรียกให้เข้าไปในคดี ส่วนผู้ร้องสอดที่สมัครใจขอเข้าไปเป็นผู้ฟ้องคดีร่วมหรือผู้ถูกฟ้องคดีร่วมหรือเป็นผู้ฟ้องคดีแทนที่ผู้ฟ้องคดีเดิมหรือเป็นผู้ถูกฟ้องคดีแทนที่ผู้ถูกฟ้องคดีเดิมตามมาตรา 57(2) จะใช้สิทธิอย่างอื่นนอกจากสิทธิที่ผู้ฟ้องคดีเดิมหรือผู้ถูกฟ้องคดีเดิมมีอยู่ไม่ได้ และจะใช้สิทธิดำเนินคดีในทางที่ขัดกับสิทธิของผู้ฟ้องคดีเดิมหรือผู้ถูกฟ้องคดีเดิมไม่ได้ หากผู้ฟ้องคดีเดิมหรือผู้ถูกฟ้องคดีเดิมได้ดำเนินคดีไปแล้วเพียงใด และมีสิทธิจะดำเนินคดีต่อไปอย่างไร ผู้ที่เข้าไปเป็นผู้ร้องสอดตามมาตรา 57(2) ก็มีสิทธิเพียงเข้าร่วมดำเนินคดีต่อไปได้ตามสิทธิที่ผู้ฟ้องคดีเดิมหรือผู้ถูกฟ้องคดีเดิมมีอยู่เท่านั้น อย่างไรก็ตาม เมื่อได้ศึกษาลักษณะพิเศษของกฎหมายวิธีพิจารณาคดีปกครองที่ศาลสามารถแสวงหาข้อเท็จจริงได้นอกเหนือจากพยานหลักฐานของคู่กรณี ซึ่งในที่นี้รวมถึงนอกเหนือจากพยานหลักฐานของผู้ร้องสอดด้วย การที่วิธีพิจารณาคดีปกครองบัญญัติให้นำหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการร้องสอดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา

ความแพ่งซึ่งกำหนดผลของการร้องสอดในแต่ละกรณีแตกต่างกันเช่นนี้ จึงอาจไม่สอดคล้องกับวิธีพิจารณาคดีปกครองที่เป็นระบบใดส่วน กรณีจึงเห็นว่ายังไม่สมควรที่จะนำบทบัญญัติในส่วนที่กำหนดสิทธิของผู้ร้องสอดให้แตกต่างกันเช่นในวิธีพิจารณาความแพ่ง มาใช้กับวิธีพิจารณาคดีปกครอง โดยน่าจะเป็นดุลพินิจของศาลในการแสวงหาข้อเท็จจริงอย่างครบถ้วน โดยให้อีกาสคู่กรณีในคดีทุกฝ่ายรวมถึงผู้ร้องสอดได้มีโอกาสต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนากฎหมายวิธีพิจารณาคดีปกครองของไทยต่อไป

นอกจากนี้ จากการที่ได้ศึกษาบทบาทของศาลปกครองในการดำเนินกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการร้องสอดในคดีปกครอง เห็นได้ว่า ยังไม่มีความชัดเจนในการดำเนินกระบวนการพิจารณาเรื่องการร้องสอดเข้ามาในคดี และโดยที่การดำเนินกระบวนการพิจารณาในคดีที่มีผู้ร้องสอดมักจะมีลักษณะยุ่งยากและซับซ้อนเนื่องจากมีผู้ที่เข้ามาเกี่ยวข้องหลายฝ่าย หากศาลตัดสินคดีในการโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานในส่วนของผู้ร้องสอดโดยผู้ร้องสอดไม่ได้มีโอกาสต่อสู้คดีได้ กรณีก็จะเกิดความไม่เป็นธรรมกับผู้ร้องสอด ซึ่งจากการศึกษาแนวคำวินิจฉัยศาลปกครอง พบว่า มีกรณีที่มีการดำเนินกระบวนการพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวกับการแสวงหาข้อเท็จจริงของผู้ร้องสอดไม่ครบถ้วน เป็นเหตุให้ศาลปกครองสูงสุดยกคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น แล้วส่งสำนวนให้ศาลปกครองชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาและมีคำพิพากษาใหม่ตามรูปคดี เมื่อพิจารณาหลักการฟังความทุกฝ่ายซึ่งถือเป็นหลักกฎหมายทั่วไป และเป็นหลักที่ต้องบังคับอย่างเคร่งครัดในแต่ละศาลให้ต้องมีหลักการฟังความทุกฝ่ายในกระบวนการพิจารณาโดยถือเป็นหลักทั่วไปของการเคารพสิทธิในการโต้แย้ง หากศาลปกครองละเลยต่อหลักการฟังความทุกฝ่าย การระงับของพิพาทโดยศาลปกครองก็อาจจะไม่บรรลุผลในการเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายได้อย่างแท้จริง

5.2 ข้อเสนอแนะ

เมื่อได้ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาของการนำหลักการร้องสอดตามกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลมในวิธีพิจารณาคดีปกครองของไทยแล้ว เห็นว่า หลักการร้องสอดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 57 และมาตรา 58 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการที่บุคคลภายนอกซึ่งไม่ได้เข้ามาในคดีตั้งแต่ต้น จะร้องสอดเข้ามาในคดีเพื่อยังให้ได้รับความรับรอง คู่คุ้มครอง หรือบังคับตามสิทธิตามกฎหมายแพ่ง แต่โดยที่คดีปกครอง ลักษณะข้อพิพาทเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการที่มีผลกระทบต่อประชาชน ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างกันเป็นไปในลักษณะที่ไม่เท่าเทียมกัน ประกอบกับด้วยข้อจำกัดของอำนาจศาลปกครองในการกำหนดคำบังคับได้ตามมาตรา 72 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.

2542 ดังนั้น การนำหลักการร้องสอดตามบทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งบางเรื่องมาใช้บังคับกับวิธีพิจารณาคดีปกครอง จึงยังไม่สอดคล้องกับลักษณะข้อพิพาทในทางปกครอง และหลักกฎหมายวิธีพิจารณาคดีปกครอง กรณีจึงเห็นสมควรให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการร้องสอดในคดีปกครองเฉพาะเรื่องได้ด้วย อย่างไรก็ตาม เนื่องจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งดังกล่าวได้กำหนดเงื่อนไขและผลของการร้องสอดไว้โดยละเอียดแล้ว เพียงแต่ยังไม่สอดคล้องกับคดีปกครอง จึงควรที่จะคงหลักการร้องสอดตามกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งไว้ด้วยในลักษณะที่ให้นำมาใช้ในวิธีพิจารณาคดีปกครองโดยอนุโลม ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายวิธีพิจารณาคดีปกครอง จึงขอเสนอให้มีการบัญญัติเพิ่มเติมตัวบทกฎหมายในข้อ 78 แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2543 หมวด 6 การร้องสอด การรวมคดี การแยกคดี การโอนคดี และการถอนคำฟ้อง ความว่า

“ข้อ 78 บุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสีย หรืออาจถูกระทบจากผลแห่งคดีซึ่งมิใช่คู่กรณี อาจเข้ามาเป็นคู่กรณีได้ด้วยการร้องสอด ด้วยความสมัครใจเอง หรือด้วยกฎหมายเรียกให้เข้ามาในคดีโดยคำสั่งของศาลเมื่อศาลนั้นเห็นสมควรหรือเมื่อคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีคำขอ ในกรณีดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีที่มีการฟ้องว่าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1) หากร้องสอดเข้ามาเป็นผู้ฟ้องคดี บุคคลภายนอกหรือคู่กรณีที่มีคำขอจะต้องแสดงให้ศาลเห็นว่าผู้ซึ่งจะเข้ามาในคดีนั้นมีความเกี่ยวข้องเพียงพอกับการขอให้ยกเลิกการกระทำที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่หากร้องสอดเข้ามาเป็นผู้ถูกฟ้องคดี บุคคลภายนอกหรือคู่กรณีที่มีคำขอจะต้องแสดงให้ศาลเห็นว่าผู้ซึ่งจะเข้ามาในคดีนั้นมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องที่จะให้การกระทำที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนั้นยังคงใช้บังคับได้ต่อไป

(2) ในกรณีที่มีการฟ้องว่าหน่วยทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (2) หากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนั้น เป็นเหตุให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องใช้อำนาจตามกฎหมายที่มีผลกระทบต่อบุคคลใด ให้ศาลมีอำนาจเรียกผู้นั้นเข้ามาเป็นคู่กรณีในคดีด้วย

(3) ในกรณีที่มีการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (3) หรือการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (4) บุคคลภายนอกซึ่งจะเข้ามาในคดี ต้องแสดงให้ศาลเห็นว่า สิทธิของตนอาจจะถูกระทบกระเทือนจากคำพิพากษาของศาล แต่หากคู่กรณีมีคำขอให้ศาลเรียกบุคคลภายนอกเข้ามาในคดี คำขอเช่นนั้นต้องแสดงเหตุว่าตนอาจฟ้องหรือถูกคู่ความเช่นว่า

นั้นฟ้องตนได้ เพื่อการใช้สิทธิไล่เบียดหรือเพื่อใช้ค่าทดแทน ถ้าหากศาลมีคำพิพากษาให้คู่กรณีเช่นนั้นแพ้คดี

ในกรณีที่กฎหมายบังคับให้บุคคลภายนอกเข้ามาในคดี หรือศาลเห็นจำเป็นที่จะเรียกบุคคลภายนอกเข้ามาในคดีเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ให้ศาลมีอำนาจมีคำสั่งเรียกบุคคลดังกล่าวเข้ามาในคดี

การยื่นคำขอตามวรรคหนึ่ง และการมีคำสั่งตามวรรคสอง ให้กระทำได้ก่อนวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง เว้นแต่มีเหตุอันสมควร โดยได้รับอนุญาตจากศาล เมื่อศาลเป็นที่พอใจว่าคำร้องนั้นไม่อาจยื่นก่อนนั้นได้ แต่การดำเนินกระบวนการพิจารณาในส่วนของผู้ร้องสอดเช่นว่านี้ ศาลต้องให้โอกาสคู่กรณีได้ทราบข้อเท็จจริงและโต้แย้งพยานหลักฐานอย่างเพียงพอ

นอกจากที่บัญญัติในระเบียบนี้ ให้นำความในมาตรา 57 และมาตรา 58 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม เท่าที่สภาพของเรื่องจะเปิดช่องให้กระทำได้ และโดยไม่ขัดต่อระเบียบนี้และหลักกฎหมายทั่วไปว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง”

นอกจากนี้ จากการที่ได้เสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในเรื่องการร้องสอดตามข้อ 78 แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2543 ข้างต้น เพื่อให้ศาลปกครองสามารถนำหลักเกณฑ์ดังกล่าวไปใช้ในการดำเนินกระบวนการคดีปกครอง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอเสนอแนวทางในการพิจารณาคดีของศาลปกครอง ศาลควรพิจารณาภาพรวมของคดีตั้งแต่ในชั้นรับคำฟ้องไว้พิจารณาโดยพิจารณาจากลักษณะของคดีปกครองแต่ละประเภท หากศาลเห็นว่ากรณีพิพาทหรือคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองนั้นอาจมีผลกระทบโดยตรงต่อบุคคลใด ศาลก็อาจใช้ดุลพินิจเรียกบุคคลนั้นเข้ามาเป็นคู่กรณีโดยการร้องสอดได้ เพื่อให้การพิจารณา และพิพากษาคดีนั้นเสร็จไปในคราวเดียว และเป็นไปตามหลักการฟังความทุกฝ่ายเพื่อยังให้เกิดการอำนวยความยุติธรรมแก่คู่กรณีอย่างแท้จริง